

انقلاب های منطقه و فتوای جهاد در قرقیزستان

روی کار آمدن اخوان المسلمین در مصر و به میدان آمدن احزاب سلفی در مصر، لیبی و تونس و بروز نمونه های قانونی اسلام سیاسی در این کشورها، چالشی برای دولت تهر گز گرای سکولار نظر بایف محسوب می شود. سلفی ها در خاور میانه مخالفت شدیدی با دولت قزاقستان نشان می دهند. شیخ ابومنذر الشنقیتی که یک روحانی رادیکال اهل موریتانی است در مارس ۲۰۱۱ فتوایی صادر کرد و حمله هر مسلمان به پلیس های

قرقیزستان را مجاز دانست و همچنین اعلام کرد که مسلمانان قرقیزستان ساکت ننشینند و به جهاد بپیوندند. انقلاب های جهان عرب گروه جند الخلیفه را هم سرسخت تر کرد. این گروه از همه قزاق ها خواست "تا از بهار عربی و به زیر کشیدن دولت هادر س بگیرند". این گروه همچنین پیامی ویدئویی برای نظربایف ار سال و اعلام کرد که رژیم اونیز "به خاطر اتخاذ سیاست های ضد اسلامی" همان راهی را می رود که دولت های تونس، مصر و لیبی رفتند. در آگوست ۲۰۱۲ یک گزارش با عنوان "آسیای مرکزی ۲۰۲۰: یک بررسی از درون" از سوی مراکز تحقیقاتی دولتی قزاقستان منتشر شد. در این گزارش گفته شده است که احتمال به قدرت رسیدن اسلام گرایان در مرکز آسیا از طریق انقلاب و یا تظاهرات و اعتراض مانند آن چه در جهان عرب رخ داد، در بلند مدت به ۳۰ درصد افزایش یافته است. در موردی مشابه مالون آشمیامبیاف، رئیس کمیته روابط خارجی، دفاع و امنیت ملی مجلس قزاقستان ۱۰ سپتامبر در آلمانی اعلام کرد: «قزاقستان احتمالاً به این دلیل مورد توجه سلفی ها قرار گرفته است که مادر نزدیکی مناطقی چون قفقاز شمالی، افغانستان، پاکستان و ایران هستند که با این پدیده درگیر هستند. کشور ما مسیر ترانزیت بین کانون های بحران در شمال و جنوب است. بنابراین این گروه های رادیکال امیدوار هستند که بتوانند این جابجایی ها را برای خودشان ایجاد کنند. آن ها به طور هدفمند در حال جذب نیرو در کشور ما هستند که جوانان در صف اول پیوستن به این گروه قرار دارند.»

روش های جدید دولت برای مقابله با سلفی گری

اگر چه قزاقستان در برخورد خشونت آمیز با مظنون ها به عملیات تروریستی معروف شده است، اما این کشور ساز و کار های دیگری هم برای مقابله با سلفی گری در پیش گرفته است. قزاق ها فهمیده اند برای اینکه نگذارند گروه های منزوی سلفی به جمعیت های پر شمار تبدیل شوند، باید از روشنفکران، رهبران مذهبی، سازمان های مردم نهاد، سازمان های عمومی و رسانه ها استفاده کنند. یکی از روش های دولت قزاقستان برای اینکه نگذار د جوانان به دامان افراطی ها بیفتند، استفاده از ظرفیت های آموزش عالی است. به عنوان نمونه بخش سیاست گذاری های بومی شهرداری آستانه در اکتبر ۲۰۱۱ مرکزی را به عنوان "مرکز پژوهش ها در باره موضوعات مذهبی و توانبخشی های روانی" تاسیس کرده است که گزینه های جایگزینی برای تحصیل جوان هایی که والدین یا معلم های آن ها احساس می کنند تحت تاثیر "شستشوی مغزی" به وسیله جریان های متعصب مذهبی از قبیل "وهابیت" قرار گرفته اند، تاسیس کرد. در موردی مشابه در استان جنوبی "جمبیل" این کشور نیز دیارتمان موضوعات مذهبی دوره مباحث بررسی شبهات و سمینار هایی به منظور ایجاد تمایز بین "مذهب سنتی و دستورات خشن فرقه های مخرب" را برگزار کرده است.

این مطلب برگردان فارسی بخشی از یک گزارش با عنوان (Kazakhstan Struggles to contain Salafist-Inspired Terrorism) است که مرکز Jamestone Foundation آمریکا در بخش Terrosim Monitor آن را منتشر کرده است. ترجمه: سید محمد اسلامی

سربازان آسیایی خلیفه

تقلای قزاقستان برای کنترل سلفی گری تروریستی و گروه جند الخلیفه

جاکوب زن

کمک می کرد که به افغانستان برود. در جای دیگر اعضای یک گروه در آذربایو که احتمالاً با جند الخلیفه در ارتباط بودند، در حالی که سعی می کردند برای قزاق های مسلح در خارج از کشور از طریق پاکستان پول بفرستند، دستگیر شدند. یک گروه دیگر هم در تاسو سامالی که یک روستا در اطراف آذربایو است در ۱۱ ژوئیه ۲۰۱۲ در حالی که مشغول ساخت بمب های خانگی بودند، دچار انفجار گاز شدند. در ۱۷ آگوست همان سال در عملیات نیرو های امنیتی قزاقستان برای دستگیری رهبران این گروه ۹ نفر کشته شدند.

زیاده خواهی های منطقه ای

(از سوی دیگر) در جنوب قزاقستان، در قرقیزستان گروه حزب التحریر که تحت تاثیر سلفی ها است از ضعف های امنیتی دولت استفاده می کند. حزب التحریر با بیرون راندن فلسطینی ها از فلسطین در سال ۱۹۵۲ تاسیس شده است و معتقد است که بر هر مسلمانی واجب است که برای استقرار مجدد حکومت خلیفه اسلامی تلاش کند. زیر هیچ نظام حکومتی دیگری به جز حکومت شرعی پذیرفته نیست. این گروه معتقد است این که دولت های اسلامی به دنبال کسب پشتیبانی آمریکایی و دیگر دولت های "کفر" باشند، "حرام" است. حزب التحریر در منطقه آسیای مرکزی برای نخستین بار در سال های ۱۹۹۰ در کشور ازبکستان توانست شمار قابل توجهی را به خود جلب کند، اما در سال های گذشته عملاً در این کشور و همچنین در قزاقستان تقریباً از بین رفته است. با این حال در قرقیزستان بین ۲۰ هزار تا ۱۰۰ هزار عضو دارد. افزون بر این که پس از درگیری های قومی بین ازبک ها و قرقیز ها در جنوب قرقیزستان در سال ۲۰۱۰، حزب التحریر به سمت شمال قرقیزستان و نزدیکی مرز های قزاقستان رفت. به ویژه به خاطر جا به جایی مردم جنوب که اکنون در نزدیکی بیشکک زندگی می کنند و برخی از آن ها به خاطر جذب نیرو برای حزب التحریر دستگیر شدند. اگر چه اعضای حزب التحریر خشونت طلب نیستند، اما برخی از آن ها به خاطر ارتباط با افغانستان رادیکال شده اند. به علاوه این که به نظر می رسد بخشی از اعضای گروه جند الخلیفه، جنگجویان قرقیز باشند.

قزاقستان از سال ۲۰۱۱ شاهد افزایش فعالیت های مسلحانه توسط گروه های تروریستی درون این کشور و در اطراف مرز هایش بوده است. این که سلفی ها سکولاریسم و دیگر شاخه های اسلام را در دعوت به بازگشت به سوی سلف یعنی پیشینیان در زمان پیامبر و ۴ خلیفه او می کنند، از نظر دولت قزاق و بسیاری از مردم قزاقستان قابل جمع با نهاد های سیاسی و اجتماعی کشور نیست و با اسلام بومی این منطقه و ارزش های سنتی قزاق ها منافات دارد. به همین دلیل قزاق ها عموماً سلفی ها را او هابی می خوانند، با اشاره به روایت سرسختانه ای از اسلام که در عربستان سعودی رواج دارد و در دوران پس از فروپاشی جماهیر شوروی در آسیای مرکزی رسوخ کرده است. به گفته نصر سلطان نظربایف، رئیس جمهور قزاقستان "عوامل رادیکال و افراطی" در قزاقستان "فشار بسیاری بر دولت و کل جامعه وارد می کنند".

گروه سلفی جهادی «جند الخلیفه»

در ۳ ماه آخر سال ۲۰۱۱، هسته گروه جند الخلیفه مسئولیت اولین حمله تروریستی را در تاریخ قزاقستان که چند ساختمان دولتی و کارکنان آن در شهر های آذربایو، تاراز و آلماتی را هدف قرار داده بود، بر عهده گرفتند. بر اساس اطلاعات یک منبع، یکی از موسسان گروه جند الخلیفه در شهر آذربایو هنگامی که از سوی دولت قزاقستان از این که برای تحصیل اسلام در عربستان سعودی منع شد، تبدیل به یک سلفی با فعالیت های مسلحانه شد. او سپس با ۲ همراهش از آذربایو به منطقه مرزی افغانستان و پاکستان رفت، جایی که گروه جند الخلیفه را تاسیس کرد که این گروه می توانست شبکه های سلفی هادر قزاقستان را به منظور انجام حملات مسلحانه مدیریت کند. جند الخلیفه همچنین با حضور در فروم های اینترنتی جهادی مانند فروم معروف انصار المجاهدین القاعدة و به عهده گرفتن مسئولیت ۳ حمله تروریستی معروف شد. این گروه همچنین بیانیه های ویدئویی را در سال ۲۰۱۱ علیه سیاست های مذهبی دولت نظربایف منتشر کرد و مدعی شد که این سیاست ها اجازه نمی دهد که کارکنان دولتی در موسسات دولتی نماز بخوانند، مردها ریش هایشان را بلند کنند و زن ها حجاب داشته باشند. جند الخلیفه در سال ۲۰۱۲ حملات دیگری انجام داد اما گروه سلفی دیگری در کاستانای در شمال قزاقستان پیدا شد که با اسناد ساختگی به سلفی ها

نصر سلطان نظربایف، رئیس جمهور قزاقستان

ویژه نامه نوروزی
روزنامه خراسان
فروردین ۱۳۹۲